

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Overordnet baggrund

Forslaget er udarbejdet med baggrund i et ønske om at tilvejebringe en generel ajourføring af gældende lovgivning, herunder både en opdatering i forhold til nutidige og fremtidige behov samt en præcisering af uklare regler.

1.2. Hovedpunkter i lovforberedelsen

I det lovforberedende arbejde har såvel Grønlands Sprognævn (Sprognævnet) som Grønlands Stednavnenævn (Stednavnenævnet) været hørt. Desuden har der været afholdt møder med Oqaasileriffik og Iisimatusarfik. Derudover har der været afholdt møde med direktøren for Dansk Sprognævn om lovgivningserfaringer på området i Danmark, Norden og Europa.

1.3. Forslagets indhold i helt generelle træk

Forslaget indeholder bestemmelser om formålet med nedsættelsen af Grønlands Sprognævn, nævnets organisatoriske status, opgaver, sammensætning og vederlæggelse, finansiering, virke, forsøgsordninger og ikrafttrædelses- overgangs- og ophævelsesbestemmelser.

Forslaget skal ses som en opdateret sammenskrivning af den gældende landstingslov henholdsvis bekendtgørelse om Grønlands Sprognævn. Se nærmere om gældende ret under afsnittet herom (punkt 2a). Der er i forhold til de gældende regler foretaget enkelte ændringer og herudover en række uddybninger og præciseringer af gældende regler.

Nyt i forhold til gældende lovgivning er:

- fastsættelse af et formål med Sprognævnets nedsættelse,
- præcisering af Sprognævnets organisatoriske status,
- ændring af Sprognævnets kompetence vedrørende godkendelse af nye ord, former og vendinger,
- fastsættelse af, at Sprognævnet skal danne autoritative grønlandske betegnelser for importord (afløsningsord),
- fastsættelse af, at Sprognævnet skal godkende fagterminologi, og at dette skal ske efter indstilling herom fra hertil af Sprognævnet nedsatte grupper af sagkyndige,
- fastsættelse af, at Sprognævnet skal godkende fornavne af grønlandsk oprindelse i henhold til navnelovens regler herom,
- fastsættelse af, at Sprognævnet skal fastlægge den officielle grønlandske retskrivning og offentliggøre denne i en af Sprognævnet redigeret og udgivet retskrivningsordbog,

- Sprognævnet får mulighed for at nedsætte ad hoc-udvalg, arbejdsgrupper eller komitéer til løsning af konkrete opgaver,
- fastsættelse af regler om, hvad der forstås ved den officielle grønlandske retskrivning,
- fastsættelse af, at Sprognævnet i forbindelse med fastlæggelsen af den officielle grønlandske retskrivning skal fastlægge hovedprincipper, som er styrende for retskrivningen, og at dette skal ske efter indhentet udtalelse herom fra Naalakkersuisut,
- fastsættelse af, at Sprognævnet ved fastlæggelsen af hovedprincipperne for retskrivningen skal fastsætte særskilte hovedprincipper for retskrivning af stednavne, og at dette skal ske efter samråd herom med Grønlands Stednavnenævn,
- fastsættelse af, at Sprognævnet i forbindelse med ændringer af retskrivningen på egen hånd kan foretage ændringer og ajourføringer af ikke-principiel karakter, og at ændringer af principiel karakter kan foretages efter indhentet udtalelse herom fra Naalakkersuisut,
- fastsættelse af, at den officielle grønlandske retskrivning, brugen af afløsningsord og fagterminologier skal være forpligtende for alle dele af den offentlige forvaltning m.fl.,
- ændring af Sprognævnets sammensætning,
- fastsættelse af kvalifikationskrav til Sprognævnet som helhed og til de enkelte medlemmer af nævnet,
- mulighed for at Naalakkersuisut kan afsætte sprognævnsmedlemmer, der har gjort sig uegnet til at bestride hvervet,
- fastsættelse af regler om budget, regnskab og revision,
- fastsættelse af uddybende indholdsmæssige krav til den af Sprognævnet årligt udarbejdede rapport,
- fastsættelse af bestemmelser om mødefrekvens og offentlighed vedrørende Sprognævnets møder,
- fastsættelse af bestemmelser om sekretariatets virke,
- mulighed for at placere sekretariatet ved en af Selvstyrets institutioner, og
- mulighed for at Naalakkersuisut kan give tilladelse til gennemførelse af forsøgsordninger.

Der henvises for uddybning herom til beskrivelsen heraf under afsnittet vedrørende hovedpunkter i forslaget.

2. Hovedpunkter i forslaget

a) Gældende ret

Gældende lovgivning består først og fremmest af landstingslov nr. 12 af 26. oktober 1989 om Grønlands Sprognævn som ændret ved landstingslov nr. 19 af 30. oktober 1998 samt Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 23 af 15. maj 1990 om Grønlands Sprognævn. Derudover gælder landsrådsvedtægt af 14. maj 1973 om ændringer i den grønlandske retskrivning.

Det er fastsat i den gældende landstinglov om Grønlands Sprognævn, at Sprognævnets opgaver består i at indsamle, registrere og godkende nye grønlandske ord, former og vendinger, herunder forkortelser. Desuden er det fastsat, at Grønlands Sprognævn skal give myndighederne og offentligheden i Grønland vejledning i spørgsmål vedrørende det grønlandske sprog, og at Sprognævnet skal samarbejde med institutioner, der udsender autoriserede fortegnelser over eller afgiver indstillinger om grønlandsk navnestof.

Endvidere indeholder landstingsloven regler om Sprognævnets sammensætning, funktionsperiode og konstituering samt hjemmel til at fastsætte regler om sekretariat og om Sprognævnets virksomhed.

Det er i bekendtgørelsen om Sprognævnet fastsat, at Grønlands Sprognævn skal vejlede myndighederne og offentligheden i brugen af nye udenlandske ord og navne, redigere og udgive en grønlandsk retskrivningsordbog og fastsætte regler for tegnsætning, stavemåde og lignende. I henhold til bekendtgørelsen skal Sprognævnet også sprede oplysende materiale om det grønlandske sprog gennem kulturelle tidsskrifter, samarbejde med Grønlands Stednavnenævn og samarbejde med tilsvarende organer i de nordiske lande og i andre lande med særlig vægt på Inuit-samfundene i Canada, USA og USSR (daværende Sovjetunionen). Derudover er der hjemmel til, at Landsstyret kan pålægge Sprognævnet yderligere opgaver beslægtet med de nævnte opgaver.

Bekendtgørelsen indeholder endvidere procedure for godkendelse af nye ord, og bekendtgørelsen indeholder et forbud mod at overdrage godkendelsesretten til andre. Det er tillige fastsat i bekendtgørelsen, at Sprognævnets daglige arbejde varetages af et sekretariat, der placeres ved "Kultur- og undervisningsdirektoratet".

Bekendtgørelsen fastsætter herudover, at Sprognævnet årligt skal udarbejde et budget for sin virksomhed.

Herudover indeholder bekendtgørelsen hjemmel til, at Landsstyret kan nedsætte underudvalg til løsning af særlige opgaver, bestemmelser om sådanne udvalgs finansiering og en forpligtelse for Landsstyret til at udarbejde en forretningsorden for Sprognævnet efter forslag fra Sprognævnet.

Endelig indeholder bekendtgørelsen en forpligtelse for Sprognævnet til at afgive en årlig beretning om arbejdet til Landsstyret, og at beretningen bl.a. skal omfatte oplysninger om besvarelse af forespørgsler og udformning af egne forelæggelser.

Endvidere kan nævnes landsrådsvedtægt af 14. maj 1973 om ændringer i den grønlandske retskrivning. Med landsrådsvedtægten blev den grønlandske retskrivning ændret fra det hidtidige af Samuel Kleinschmidt udarbejdede retskrivningssystem til en fonetisk grønlandsk retskrivning.

Endelig bør for helhedens skyld også kort nævnes Lov nr. 193 af 29. april 1981 om personnavne, som anordnet for Grønland ved kongelig anordning nr. 549 af 21. august 1986.

Af § 10, stk. 4, fremgår det, at Hjemmestyret nedsætter et sagkyndigt udvalg, der afgør, om et fornavn af grønlandsk oprindelse opfylder kravet om, at der som fornavn ikke må vælges et navn, der ikke er et egentligt fornavn, eller som kan blive til ulempe for barnet. Dette udvalg er hidtil betegnet ”Personnavneudvalget”. Varetagelsen af funktionen som personnavneudvalg er ved beslutning af Naalakkersuisut aktuelt henlagt til Grønlands Sprognævn, som en opgave beslægtet med de lovpålagte opgaver.

b) Forslaget

Forslaget bygger på de hidtil gældende regler. Der er i den forbindelse foretaget en sammenkrivning af de regler, der hidtil har været reguleret i landstingsloven henholdsvis bekendtgørelsen om Grønlands Sprognævn.

Forslaget er struktureret på den måde, at der først er fastsat regler om lovens anvendelsesområde, herunder med angivelse af formålet med nedsættelsen af Grønlands Sprognævn og præcisering af Sprognævnets organisatoriske status og forbuddet mod at overdrage Sprognævnets kompetence til andre.

Med hensyn til formålet er det fastsat, at Sprognævnet nedsættes med henblik på at bevare, fremme og styrke det grønlandske sprog, både i forhold til sprogets kulturbærende funktion og som kommunikationsredskab.

Herefter er der regler om Sprognævnets opgaver. Disse omfatter, som hidtil, både en opregning af Sprognævnets opgaver, en hjemmel til at Naalakkersuisut kan pålægge Sprognævnet yderligere opgaver, og en hjemmel til at Sprognævnet kan nedsætte ad-hoc udvalg, arbejdsgrupper eller komitéer til løsning af konkrete opgaver. Der er i opregningen af opgaverne foretaget en udvidelse og tydeliggørelse af opgaverne i forhold til de gældende regler.

Som noget væsentligt nyt er Sprognævnets kompetence til at godkende nye grønlandske ord, former og vendinger, herunder forkortelser, udgået. Samtidig er det i forslaget fastsat, at Sprognævnet skal danne autoritative grønlandske betegnelser for importord (afløsningsord) og skal godkende fagterminologi, herunder fagudtryk og vendinger inden for et bestemt fagområde.

Dannelse af afløsningsord kan ske med bistand fra et ad-hoc udvalg, en arbejdsgruppe eller komité, som kan nedsættes efter forslaget § 2, stk. 4, og med mulighed for inddragelse af deltagere med særlige faglige kompetencer.

Godkendelse af fagterminologi skal ske efter indstilling fra de af Sprognævnet nedsatte grupper af sagkyndige. Ændringen er begrundet i, at det ikke længere findes hensigtsmæssigt, at

der skal ske en godkendelse af nye ord. Sproget udvikler sig løbende ved at nye ord bliver dannet og brugt jævnlige og derved bliver en del af sproget. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt gennem lovgivningen i stedet at fokusere Sprognævnets kompetence på at sikre, at Sprognævnet følger det grønlandske sprogs udvikling, herunder ved at der fortsat sker en indsamling og registrering af nye grønlandske ord, former, vendinger og fremmedord.

For at styrke det grønlandske sprog er det fundet vigtigt at sikre dannelsen af afløsningsord, da dette vil markere nye ord som grønlandske, og derved bidrage til at udvide og udvikle sproget.

Derudover findes det vigtigt, at der sikres en godkendelse af fagterminologi på baggrund af indstilling herom fra sagkyndige. Netop med hensyn til fagterminologien findes det vigtigt, at der er ensartede og autoriserede betegnelser herfor, og at disse er fastlagt på baggrund af indstilling herom fra sagkyndige. Det skal i denne forbindelse oplyses, at Sprognævnet i forvejen har stor fokus på terminologiarbejdet. Der er således af Sprognævnet udgivet flere terminologilister, herunder om sundhedsvæsensterminologi, terminologi over journalistik, IT-betegnelser, miljøteknisk terminologi, arbejdslivsbegreber og vedrørende kriminalloven, retsplejeloven, pengeinstitutioner samt dele af anatomi.

Det er som noget nyt også fastsat udtrykkeligt i loven, at Sprognævnet skal fastlægge den officielle grønlandske retskrivning og offentliggøre denne i en af Sprognævnet redigeret og udgivet retskrivningsordbog. Det er i forbindelse hermed også fastsat, hvad der forstås ved den officielle grønlandske retskrivning, nemlig regler for retstavning, tegnsætning og fastsættelse og anvendelse af forkortelser for det skriftlige grønlandske sprog. Retskrivningen omfatter således blandt andet regler for fastsættelse og anvendelse af forkortelser, så denne del af den hidtidige godkendelseskompetence er således videreført i forslaget gennem Sprognævnets forpligtelse til at fastsætte retskrivningen. Sprognævnet har i relation til forkortelser udgivet en liste over forkortelser på grønlandsk, der er godkendt af Sprognævnet.

Forslaget fastsætter desuden i relation til retskrivningen, at Sprognævnet i forbindelse med fastlæggelsen af retskrivningen skal fastlægge de hovedprincipper, som er styrende for retskrivningen. Dette findes vigtigt af hensyn til at sikre, at såvel Sprognævnet som myndigheder og offentlighed ved, hvilke rammer der er styrende for fastsættelsen af retskrivningen.

Det er endvidere fastsat, at Sprognævnet ved fastlæggelsen af hovedprincipperne for retskrivningen skal fastsætte særskilte hovedprincipper for retskrivning af stednavne, og at dette skal ske efter samråd herom med Grønlands Stednavnenævn. Dette er begrundet i, at der ved autorisation af stednavne kan være ønske om en navngivning, som ikke umiddelbart er forenelig med de almindelige principper for retskrivning. Det skal i denne forbindelse oplyses, at Naalakkersuisut samtidigt med forelæggelsen af dette forslag fremsætter Forslag til Inatsisartutlov om Grønlands Stednavnenævn. Der er heri fastsat bestemmelser om, at Stednavnenævnet ved autorisation af et stednavn skal sikre, at stednavnet er i overensstemmelse

med den til enhver tid fastsatte officielle grønlandske retskrivning, herunder de for stednavne fastsatte hovedprincipper. Der er i forslaget desuden fastsat, at dersom Stednavnenævnet finder, at et stednavn på grund af særlige forhold bør autoriseres med et stednavn, der fraviger den til enhver tid fastsatte retskrivning, skal Stednavnenævnet forelægge dette for Grønlands Sprognævn til godkendelse. Der er også i begge forslag pålagt de to nævn en forpligtelse til at samarbejde med hinanden.

Det er derudover som noget nyt fastsat i forslaget, at Sprognævnet i forbindelse med ændringer af retskrivningen på egen hånd kan foretage ændringer og ajourføringer af ikke-principiel karakter, og at ændringer af principiel karakter kan foretages efter indhentet udtalelse herom fra Naalakkersuisut. Ordningen fastlægger, at kompetencen i alle tilfælde ligger hos Sprognævnet, men at det findes ønskeligt, at Naalakkersuisut får mulighed for at udtale sig, inden der foretages ændringer af principiel karakter.

Det er endvidere som noget nyt fastsat, at den officielle grønlandske retskrivning, dannede afløsningsord og den af Sprognævnet fastlagte fagterminologi skal være forpligtende for alle dele af den offentlige forvaltning m.fl. Dette er medtaget for at sikre, at retskrivningsreglerne følges, samt at afløsningsord og fastlagte terminologier søges brugt på flest mulige samfundsområder, og at dette efterleves af den offentlige forvaltning og de øvrige i bestemmelsen nævnte.

Som noget nyt er det desuden fastsat i forslaget, at Sprognævnet skal godkende fornavne af grønlandsk oprindelse i henhold til navnelovens regler herom. Dette er sket med henblik på lovgivningsmæssigt at fastslå, hvem der varetager kompetencen. Da Sprognævnet vurderes at have de bedste forudsætninger for at varetage denne opgave, er kompetencen foreslået henlagt til Sprognævnet. Dette er i øvrigt en kodificering af den praksis, der er fastlagt administrativt af Naalakkersuisut.

Efter reglerne om Sprognævnets opgaver følger regler om Sprognævnets sammensætning og vederlæggelse.

Det er i denne forbindelse nyt, at medlemmerne udpeges af Naalakkersuisut efter indstilling fra de i forslaget nævnte institutioner og organisationer, og at det er fastsat, at Sprognævnet tilsammen skal repræsentere sprogfaglig, samfundsfaglig og kulturel viden, og at sprognævnetsmedlemmerne skal have fast bopæl i Grønland. Det er tillige fastsat, at hvert medlem skal have kompetencer indenfor et eller flere områder, som nævnet tilsammen skal repræsentere, og at mindst 1 af medlemmerne skal besidde kompetence indenfor tolke- og oversættelsesvirksomhed.

Det er tillige nyt, at Naalakkersuisut inden for udpegelsesperioden kan afsætte et medlem, hvis medlemmet eksempelvis ved betydelig passivitet eller på anden vis har gjort sig uegnet til at bestride hvervet.

Dernæst følger regler om Sprognævnets finansiering, som viderefører de hidtil gældende regler herom.

Derefter følger regler om Sprognævnets virke. Der er her foretaget en præcisering af, hvad Sprognævnets årlige rapport om sit virke skal indeholde. Der er tillige som noget nyt fastsat regler om Sprognævnets mødefrekvens, om at møderne ikke er åbne for offentligheden, men at dagsorden og referat fra møderne offentliggøres. Der er i denne forbindelse givet mulighed for at undtage dele af en dagsorden eller et referat fra offentliggørelse, hvis særlige grunde taler herfor. Der er også som noget nyt fastsat regler om, hvad Sprognævnets forretningsorden skal indeholde.

Der er som noget nyt fastsat regler om, hvilke funktioner Sprognævnets sekretariat skal varetage, og det er fastsat, at sekretariatet til brug for Sprognævnets virke skal arbejde på et videnskabeligt grundlag. Desuden er det som noget nyt fastsat, at Naalakkersuisut kan bestemme, at sekretariatet placeres ved en af Selvstyrets institutioner.

Dernæst følger regler om forsøgsordninger, som er indsat som noget nyt. Det er her fastsat, at Naalakkersuisut kan give tilladelse til gennemførelse af forsøgsordninger inden for det område, som inatsisartutloven omfatter.

Endelig er der fastsat ikrafttrædelses-, overgangs- og ophævelsesbestemmelser, hvorved den gældende landstingslov og bekendtgørelse om Grønlands sprognævn samt landsrådsvedtægten om ændringer i den grønlandske retskrivning ophæves samtidig med Inatsisartutlovens ikrafttræden. De gældende retskrivningsregler, som fastsat i landsrådsvedtægt af 14. maj 1973 om ændringer i den grønlandske retskrivning, er gældende indtil Grønlands Sprognævn beslutter at ændre disse.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget antages ikke at medføre signifikante økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Ændringerne i forhold til gældende regler omfatter både forhold, der vil medføre mindre administration og opgaver, som vil kræve flere ressourcer.

Når Sprognævnet ikke længere skal godkende nye grønlandske ord, former og vendinger, medfører dette både en lettelse for Sprognævnet selv og i særdeleshed for Sprognævnets sekretariat. Til gengæld vil forpligtelsen til at danne afløsningsord og skulle godkende fagterminologi efter indstilling herom fra sagkyndige formentlig medføre visse merudgifter. Men det skal i denne forbindelse dog bemærkes, at der allerede i dag sker godkendelse også af fagterminologi, og at der også afholdes udgifter til udarbejdelse af terminologilister inden for de enkelte fagområder.

Indarbejdelsen i loven af Sprognævnets forpligtelse til at godkende fornavne af grønlandsk oprindelse medfører ikke meradministration og heraf afledte merudgifter, da Sprognævnet allerede varetager denne opgave.

Præciseringen af, at Sprognævnet skal fastlægge den officielle grønlandske retskrivning vil heller ikke medføre merudgifter, da denne forpligtelse også kan udledes forudsætningsvist af den gældende lov og da også bliver varetaget af Sprognævnet i praksis. At Sprognævnet skal fastlægge hovedprincipper for retskrivningen medfører heller ikke meradministration, da dette allerede er praksis.

Offentliggørelse af en af Sprognævnet redigeret og udgivet retskrivningsordbog er ikke en ny opgave, og som sådan heller ikke en opgave der medfører merudgifter.

Når det fastsættes i loven, at retskrivningen vil være forpligtende for den offentlige forvaltning m.fl. medfører dette ikke merudgifter, da retskrivningen allerede følges. Det offentliges forpligtelse til at bruge afløsningsord og fagterminologier forventes heller ikke at medføre merudgifter, da brugen af et ord fremfor et andet ikke har økonomisk indvirkning.

Med hensyn til vederlæggelse af sprognævnetsmedlemmer og afholdelse af Sprognævnets møder er der ikke foreslået ændringer heri, der medfører merudgifter.

Kravene om regnskab og revision følges allerede, hvorfor dette heller ikke medfører merudgifter.

Med hensyn til den årlige rapport, som Sprognævnet skal udarbejde, er de indholdsmæssige krav hertil blevet uddybet. Der er dog ikke tale om væsentlige indholdsmæssige ændringer i forhold til beretninger, som nævnet efter gældende regler udarbejder. Det forventes derfor heller ikke, at beretningerne vil medføre meradministration med deraf følgende merudgifter.

Det i forslaget fastsatte om sekretariatets virke svarer også til praksis, hvorfor dette heller ikke vurderes at medføre meradministration med deraf følgende merudgifter.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget har ingen konsekvenser for miljøet, naturen eller folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget vil betyde, at grønlandske ord ikke længere er underlagt godkendelse fra Grønlands Sprognævn for at kunne anses som en del af korrekt sprogbrug. Det bestemmes, at Sprognæv-

net fremover blot skal følge sprogets udvikling, således at brugen og betydning af ord udvikles frit og i sammenhæng med samfundets udvikling.

En undtagelse til dette ligger i forslaget bestemmelser om, at Sprognævnet skal danne afløsningsord, og at fagterminologi er underlagt godkendelse fra Sprognævnet. Dette vil medvirke til udviklingen og udvidelsen af det grønlandske sprog, og være med til at sikre, at fagord fremover bruges entydigt i hele landet, og dermed være med til at mindske tvivl eller misforståelser indenfor de enkelte fagområder.

Endvidere bliver både brugen af afløsningsord og fagterminologi, samt retskrivningsreglerne bindende for den offentlige forvaltning. Forslaget er dermed med til at sikre en entydig sprogbrug og retskrivning, og som følge deraf med til skabe klarhed i det offentliges henvendelser til borgere.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget har ingen andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har været i høring i perioden fra og med den 19. maj 2016 til og med den 24. juni 2016 og dernæst fra og med den 14. december 2016 til og med den 20. januar 2017 hos følgende høringsparter:

Formandens Departement, Departementet for Bolig, Byggeri og Infrastruktur, Finansdepartementet, Råstofdepartementet, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, og Handel, Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender, Departementet for Sundhed, Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet, Udenrigsdirektoratet, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup Kommunia, De Grønlandske Kommuners Landsforening (KANUKOKA), Sammenslutningen af de grønlandske bygder (KANUNUPE), Grønlands Sprognævn og Grønlands Stednavnenævn v/ Oqaasileriffik/Sprogsekretariatet, Grønlands Forfatterforening, Ilisimatusarfik, Paraplyorganisation for skabende og udøvende kunstnere (EPI), Den landsdækkende sammenslutning for kor (KNEK), film.gl, Grønlands Kunstnersammenslutning, Grønlands Musikerforbund, Midtgrønlands sangkor, Det Grønlandske Landsbibliotek, Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, Museumsnævnet, Sammenslutningen af Lokalmuseer (NUKAKA), NAPA, Katuaq, Taseralik, Sermermiut, Grønlands Nationalteater, Ældreforeningen, Inuit Circumpolar Council (ICC), Sammenslutningen af Fiskere og Fangere i Grønland (KNAPK), Grønlands Forundersøgelser, Grønlands Radio (KNR), Medieforbundet i Grønland, Foreningen for lokalradio og TV, Sermitsiaq AG, Knud Rasmussenip Højskolia, Nordgrønlands Gymnasium, Midtgrønlands Gymnasiale Skole, Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik (KTI), Campus Kujalleq, Grønlands skole for levnedsmiddeluddannelserne (INUI-LI), Grønlands Maritime Center (Søfartsskolen), Grønlands Handelsskole – Nuuk, Socialpædagogisk Seminarium, Fåreholderskolen, Kunsts skolen, Sorlak, Avalak, Ili Ili, Børneret-

tighedsinstitution (MIO), IPIS, Grønlands Råd for Menneskerettigheder og Institut for Menneskerettigheder.

Der er i forbindelse med 1. høringsperiode indkommet høringssvar fra:

Departement for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Natur, Miljø og Energi, Grønlands Sprognævn, Ilisimatusarfik, Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA) under Finansdepartementet samt fra Finansdepartementet.

Høringssvarene har alene givet anledning til enkelte ændringer i forslaget med tilhørende præciseringer og tilføjelser i bemærkningerne. Der er foretaget en ændring i formuleringen af forslagets § 2, stk. 3, således at ordet ”godkender” ændres til ordet ”indstiller” og tilføjet en præcisering af, at godkendelseskompetencen ligger hos Sprognævnet. Der er desuden sket en tilføjelse til forslagets § 6, stk. 5, så det nu er fastsat, at mindst 1 medlem af Sprognævnet skal besidde kompetence indenfor tolke- og oversættelsesvirksomhed.

Der er i forbindelse med 2. høringsperiode indkommet høringssvar fra:

Udenrigsdirektoratet, Råstofdepartementet og Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender, Departementet for Finanser og Skatter, Sprognævnet og ICC.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer i forslaget eller bemærkningerne.

Der er efter 2. høringsperiode i bemærkningerne til § 4, stk. 1, indsat en præcisering af, at fastsættelsen af hovedprincipper for retskrivning også kan omfatte særskilte principper for retskrivning af personnavne.

Nr.	Høringspart	Bemærkning	Kommentar til bemærkning
1. høringsrunde:			
1	Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel	Ingen bemærkninger til forslaget.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.
2	Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Ingen bemærkninger til forslaget.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.
3	Departementet for Natur, Miljø og Energi	Ingen bemærkninger til forslaget.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.
4.1	Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA)	Tolkekontoret i ASA oplyser, at kontoret varetager og oversætter tolkeopgaver for Selvstyrets centraladministration og er ansvarlig for udrulning	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Bemærkningen skal ses som en baggrund for de konkrete for-

		<p>gen af det elektroniske oversættersystem TMS i det offentlige Grønland. For at sikre kvaliteten og produktiviteten i oversættelserne er TMS afhængig af udvikling af termbasen, som er sprogsekretariatets ansvar. Der er siden 2013 alene lagt 25 termer ind i termbasen. TMS og termbasen er to afhængige projekter, der gensidigt understøtter hinanden. Termbasen vil være med til at sikre kvaliteten og en ensretning af det grønlandske sprog, og derudover vil det skabe øget produktivitet i arbejdet med oversættelser. En af årsagerne til, at der i dag ikke er flere ord i termbasen, er, at den nuværende sammensætning og det nuværende fokus for Sprognævnet ikke understøtter den digitale udvikling, der er aktuel på området.</p> <p>ASA imødeser positivt ændringerne på området via den nye lov og stiller tre forslag, hvis primære mål er at sikre, at Sprognævnets arbejde understøtter den praktiske anvendelighed af det grønlandske sprog i det offentlige.</p>	<p>slag, som ASA har stillet, og som er kommenteret nedenfor.</p>
4.2	Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA)	<p>ASA stiller forslag om, at en repræsentant fra de offentlige oversætter- og tolkekontorer deltager i Sprognævnet. Hermed sikres, at Sprognævnets arbejde tager højde for de problemstillinger, tolkene og oversætterne oplever i deres hverdag, samt at arbejdet for-</p>	<p>Bemærkningen har medført ændring i forslaget § 6, stk. 2. (nuværende forslags § 6, stk. 5).</p> <p>Idet tolkekontorerne er organisatoriske enheder under det herfor ressortansvarlige departement henholdsvis i Bureau</p>

		<p>ankres på en måde, så det bliver operationelt og praktisk anvendelig. Det er vigtigt, at der i det fremadrettede arbejde med sproget forankres den professionelle anvendelse, og at det ikke kun bliver en akademisk disciplin. Herudover vil dette sikre, at Sprognævnets arbejde sker i takt med den digitale udvikling.</p> <p>Det foreslås, at forslagens § 6 udvides med et nr. 3, som bestemmer, at tolkekontorerne i Naalakkersuisut og Inatsisartut i fælleskab indstiller 1 medlem.</p>	<p>for Inatsisartut findes det ikke hensigtsmæssigt som sådan at give disse en fælles indstillingsret.</p> <p>Da det centrale i forslaget anses at være, at nævnet også besidder kompetence indenfor tolke- og oversættelsesvirksomhed, er forslagens § 6, stk. 2, blevet tilføjet et nyt punktum (nuværende forslags § 6, stk. 5). Det fastsættes heri, at mindst et af medlemmerne skal besidde kompetence indenfor tolke- og oversættelsesvirksomhed. Der er herefter mulighed for at udpege et eller flere medlemmer med en sådan kompetence, enten på baggrund af en indstilling herom fra Ilisimatusarfik eller Kalaallit Atuakkiortut eller ved Naalakkersuisuts egen udpegelse uden indstilling. Naalakkersuisut vil i denne forbindelse kunne indhente forslag til kandidater hos de nævnte tolkekontorer.</p> <p>(I det nuværende forslag er der indarbejdet et § 6, stk. 5, med følgende ordlyd: Mindst et af medlemmerne skal besidde kompetence indenfor tolke- og oversættelsesvirksomhed.)</p>
4.3	Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA)	<p>ASA anfører, at det i dag er Sprognævnet, der godkender nye termer, inden de kan anvendes. Arbejdet i tolkekontoret og fremdriften på det digitale område er dybt afhængigt af, at Sprognævnet godkender disse termer, og at dette sker på en hurtig og effektiv måde.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Forslaget synes at bygge på en forudsætning om, at nævnet fortsat skal godkende nye ord, former og vending. Dette er ikke tilfældet, idet nævnet efter forslaget har mulighed for at</p>

		<p>Det er ikke i harmoni med den udvikling og den prioritering, der er på området, at Sprognævnet alene som minimum skal mødes to gange om året.</p> <p>ASA foreslår derfor, at Sprognævnet som minimum skal mødes hvert kvartal. Alternativt skal sprogsekretariatet varetage en større del af opgaven med at godkende ord, og kun de ord, som der skal ske en principiel vurdering af, skal forelægges Sprognævnet.</p>	<p>danne afløsningsord og derudover alene skal godkende fagterminologi.</p> <p>Det findes derfor ikke nødvendigt at kræve, at nævnet skal mødes mindst hvert kvartal. Det er i forslaget § 14 (nuværende forslags § 14, stk. 1) fastsat, at nævnet afholder mindst 2 møder om året. Dette hindrer ikke, at der afholdes yderligere møder, hvis der er behov herfor. Det forudsættes, at nævnet indretter sin mødefrekvens efter behovene.</p>
4.4	Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA)	<p>ASA imødeser muligheden for nedsættelse af grupper af sagkyndige til godkendelse af fagterminologi. Dette vil være med til at sikre fremdriften på området.</p> <p>ASA foreslår, at den viden, der allerede er i dag, sikres ved at inddrage fagdepartementerne og de offentlige tolkekontorer i det fremadrettede arbejde. ASA anfører videre, at det er vigtigt at sikre en prioritering af den fagterminologi kapacitet, der bliver opbygget, samt at sikre at fagterminologien forankres i termbasen. Dette vil kunne underbygges ved, at en repræsentant i Sprognævnet kommer fra et af de offentlige oversætter- og tolkekontorer.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget men har medført ændring i bemærkningerne til forslaget § 2, stk. 3.</p> <p>I bemærkningerne til forslaget § 2, stk. 3, er det tilføjet, at nævnet ved nedsættelse af grupper af sagkyndige hver gang vurderer, om det er hensigtsmæssigt, at der inddrages personer med kompetence indenfor oversættelses- og tolkevirksomhed eller andre, der har viden og erfaringer om sprogbbruken på det pågældende område.</p>
5	Finansdepartementet	<p>Departementet tilslutter sig ASA's høringssvar og har ingen yderligere bemærkninger til forslaget.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget</p>

6.1	Grønlands Sprog-nævn	Sprognævnet er glad for, at det i lovforslaget klart fremgår, at man vil bevare, fremme og styrke det grønlandske sprog med den hensigt at gøre det klart, med hvilket formål det kommende og nuværende arbejde skal udføres.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.
6.2	Grønlands Sprog-nævn	<p>Sprognævnet kan ikke tilslutte sig, at opgaven med godkendelse af fornavne af grønlandsk oprindelse skal påhvile nævnet, da det er et omfattende sagsområde, og da det vil gå ud over andre vigtige arbejdsområder.</p> <p>Sprogsekretariatet oplyser, at med den nuværende eksterne finansiering vil arbejdet kunne videreføres i ca. 1 år uden ændringer, og derefter fra 2017 må man regne med, at kvaliteten af denne service ikke længere vil have dette niveau.</p> <p>Det anføres videre, at da Sprognævnet har begrænset kendskab til godkendelse af personnavne, vil Sprognævnet afholde flere møder, og at det bør skrives ind i bemærkningerne, at det vil koste penge.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Som anført i bemærkningerne til forslaget er fastsættelsen af denne opgave i inatsisartutloven sket med henblik på lovgivningsmæssigt at fastslå, hvem der varetager kompetencen. Det er videre anført, at Sprognævnet vurderes at have de bedste forudsætninger for at varetage opgaven, og at dette i øvrigt er en kodificering af den praksis, der er fastlagt administrativt af Naalakkersuisut. Nævnet findes i kraft af sin sammensætning og den kompetence, som medlemmerne besidder, også kompetente til at varetage denne opgave.</p> <p>Med hensyn til antallet af møder finder Naalakkersuisut ikke dette begrundet. Sprognævnet varetager aktuelt opgaven i henhold til Naalakkersuisuts beslutning herom. Den administrative sagsbehandling varetages som hidtil af Oqaasilerifik.</p> <p>Med hensyn til varetagelsen af opgaven forventes denne varetaget tilfredsstillende inden for de givne bevillinger.</p>

			<p>Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, antages forslaget ikke at medføre signifikante økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. Ændringerne i forhold til gældende regler omfatter både forhold, der vil medføre mindre administration og opgaver, som vil kræve flere ressourcer. Der henvises for uddybning heraf til beskrivelsen af de økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige i bemærkningerne til forslaget.</p>
6.3	Grønlands Sprog-nævn	<p>Der gøres opmærksom på, at man hidtil har kunnet påklage en afgørelse vedrørende personnavne til Sprognævnet, og nævnet er uenig i, at denne mulighed ikke længere skal være der. Derfor ønsker nævnet, at det i loven indsættes et underudvalg, der skal arbejde med personnavne.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Sprognævnet kan efter forslaget § 2, stk. 4, til løsning af konkrete opgaver nedsætte ad hoc udvalg, arbejdsgrupper eller komiteer med deltagelse af Sprognævnets medlemmer eller eksterne deltagere med særlige faglige kompetencer. Dette muliggør dog ikke, at denne opgave kan henlægges til et sådant udvalg m.v., da kompetencen hertil lovmæssigt er lagt i nævnet i kraft af den kompetence, som nævnet besidder.</p> <p>Der vil af samme grund heller ikke kunne etableres en model, hvorefter et underudvalgs afgørelse vil kunne påklages til Sprognævnet. Sprognævnet vil efter en konkret vurdering dog kunne genbehandle en sag, hvis der modtages indstilling</p>

			herom fra Naalakkersuisut.
6.4	Grønlands Sprog-nævn	Sprognævnet ønsker, at navne som har oprindelse fra andre lande, og som er grønlandiserede, skal omfattes af loven.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Forslagets § 2, stk. 1, nr. 3, (nuværende forslags § 2, stk. 1, nr. 4) er hjemlet i en dansk anordning, som er omfattet af et område, som endnu ikke er overtaget (familieretten). Grønland kan derfor ikke selv fastsætte regler om at omfatte navne, som har oprindelse fra andre lande, og som er grønlandiserede.</p> <p>Som anført i bemærkningerne til forslaget, vil forståelsen af udtrykket ”fornavne af grønlandsk oprindelse” skulle forstås i overensstemmelse med den fortolkning heraf, der sker af udtrykket i navneloven.</p> <p>Til orientering er der mellem Naalakkersuisut for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke og det danske Social- og Indenrigsministerium igangsat et arbejde med henblik på at få opdateret den for Grønland gældende navnelov.</p>
6.5	Grønlands Sprog-nævn	Sprognævnet gør opmærksom på, at arbejdet med fagterminologier ikke er et nyt arbejdsområde for nævnet. Det er foregået i flere år i samarbejde med forskellige virksomheder og med ekstern finansiering, og dette fremgår også af Sprognævnets årsafrapporteringer. Sprognævnet	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Det er også anført i bemærkningerne til forslaget, at der allerede i dag sker godkendelse af fagterminologi, og at der også afholdes udgifter til udarbejdelse af terminologilister inden for de enkelte fagområ-</p>

		understreger, at finansieringen af dette skal planlægges grundigt og mere indgående.	der.
6.6	Grønlands Sprog-nævn	Sprognævnet gør opmærksom på at der er behov for en tilretning af forslagens § 2, stk. 3, da det kun er Sprognævnet som har godkendelseskompetence, jf. forslagens § 1, stk. 2, nr. 2. Nævnet foreslår at ordet ”godkender” erstattes med ordet indstiller.	Bemærkningen har foranlediget en ændring af forslagens § 2, stk. 3. Det beroede på en fejl, at der var skrevet ”godkender” i stedet for ”indstiller”, hvilket kan udledes af bemærkningerne til forslaget.
6.7	Grønlands Sprog-nævn	Sprognævnet udtrykker glæde over, at reguleringen i forhold til udarbejdelse af en retskrivningsordbog er behandlet grundigt i forslaget. I relation til dette bemærkes, at det siden etableringen af sprogsekretariatet i 1999 ikke har været muligt at udgive retskrivningsordbogen på grund af manglende økonomiske midler. Nævnet gør derfor opmærksom på, at dette arbejde ikke kan realiseres, hvis der ikke gives yderligere bevillinger. Det samme gør sig gældende angående arbejdet med ordbøger generelt. I den sammenhæng anbefaler nævnet, at der rekrutteres 2 eksperter i leksigrafi, der skal ansættes i sprogsekretariatet til arbejdet med ordbøger.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Udarbejdelse af en retskrivningsordbog er ikke en ny opgave, hvilket fremgår af den gældende bekendtgørelse. Opgaven medfører derfor ikke merudgifter. Udarbejdelse af andre ordbøger er ikke en forpligtelse, der påhviler nævnet i henhold til forslaget.
6.8	Grønlands Sprog-nævn	Sprognævnet bemærker, at de nuværende medlemmer af nævnet er udpeget i 2015. Nævnet ønsker at lade de nuværende medlemmer blive	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget. I forslagens § 6, stk. 2 (nuværende forslags § 6, stk. 3) er

		siddende efter lovens ikrafttræden af hensyn til at nævnets arbejde ikke forsinkes.	<p>det fastsat, at Sprognævnet tilsammen skal repræsentere sprogfaglig, samfundsfaglig og kulturel viden, og at medlemmerne skal have fast bopæl i Grønland.</p> <p>Bestemmelsen angiver de kvalifikationskrav, der samlet gælder for Sprognævnet. Det findes vigtigt, at disse kompetencer sikres ved nævnets nedsættelse.</p> <p>(I det nuværende forslag er der indarbejdet et § 6, stk. 4, med følgende ordlyd: Hvert medlem skal have kompetencer indenfor et eller flere af de områder, som nævnet tilsammen skal repræsentere, jf. stk. 3.)</p> <p>Der er desuden mulighed for, at Naalakkersuisut vil kunne udpege nogle af de nuværende medlemmer på ny.</p>
6.9	Grønlands Sprognævn	Sprognævnet anbefaler, at der ansættes en kommunikationsmedarbejder til videreformidling af nævnets opgaver.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget</p> <p>Der er ikke pålagt nævnet nye opgaver vedrørende videreformidling af nævnets opgaver.</p> <p>Varetagelsen af formidlingsopgaven forudsættes at sker inden for den givne bevilling.</p>
7	Ilisimatusarfik	Ingen bemærkninger til forslaget.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.
2. høringsrunde:			
8	Udenrigsdirektoratet	Ingen bemærkninger til forslaget.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.
9	Råstofdepartementet	Ingen bemærkninger til forslaget.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

10.1	Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA)	<p>Tolkekontoret i ASA oplyser, at kontoret varetager og oversætter tolkeopgaver for Selvstyrets centraladministration. Hertil er Tolkekontoret ansvarlig for udrulningen af det elektroniske oversættersystem TMS i det offentlige Grønland. For at sikre kvaliteten og produktiviteten i oversætterne er det elektroniske oversættersystem afhængigt af udviklingen af Termbasen. For at sikre fremdriften i Termbasen, er det vigtigt at den nuværende sammensætning og det nuværende fokus for Sprognævnet understøtter den digitale udvikling, der er aktuel på området i dag.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Bemærkningen skal ses som en baggrund for de konkrete forslag, som ASA har stillet, og som er kommenteret nedenfor.</p>
10.2	Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA)	<p>ASA imødeser forslaget om, at et medlem i Sprognævnet fra en faglig organisation repræsenterer de praktiske oversættere og tolke i forslagens § 6, stk. 1 nr. 5.</p> <p>ASA mener dog ikke, at forslaget giver genklang i, hvordan tolkene er organiseret i dag.</p> <p>Tolkene er ikke organiseret i én faglig organisation. Det er uklart hvilken faglig organisation, der har retten til at indstille, hvilket potentielt set kan give problemer og uoverensstemmelser. I værste fald vil det betyde, at paragraffen ikke bliver praktisk anvendelig, og at det ikke kan lade sig gøre at udpege et medlem.</p> <p>ASA foreslår at § 6 stk. 1, nr. 5, ændres til:</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Formuleringen af forslagens § 6, stk. 1, nr. 5 skal netop ses i lyset af at tolkene ikke er organiseret i én faglig organisation. Departementet har derfor fundet det hensigtsmæssigt ikke at lægge sig fast på en bestemt organisation som indstillingspart. Med den nuværende formulering er det muligt på indstillingstidspunktet at vælge den organisation, som vurderes at repræsentere tolkene bedst.</p> <p>Idet tolkekontorerne i Selvstyret er organisatoriske enheder under det herfor ressortansvar-</p>

		5) De offentlige tolkekontorer i Selvstyret og Kommunerne	lige departement henholdsvis i Bureau for Inatsisartut findes det ikke hensigtsmæssigt som sådan at give disse en indstillingsret.
10.3	Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA)	ASA indstiller, at bestemmelsen i forslaget § 6, stk. 5, bliver udvidet til, at to af medlemmerne af Sprognævnet skal besidde kompetencer indenfor tolke- og oversættelsesvirksomhed. Hermed sikres, at Sprognævnets arbejde tager højde for de problemstillinger, tolkene og oversætterne oplever i deres hverdag, samt at arbejdet forankres på en måde, så det bliver operationelt og praktisk anvendelig. Det er vigtigt, at der i det fremadrettede arbejde med sproget forankres den professionelle anvendelse og ikke kun bliver en akademisk disciplin.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Departementet finder, at bestemmelsen i det nuværende forslags § 6, stk. 5, på et tilfredsstillende niveau imødekommer inddragelse af de kompetencer og den indsigt, som tolke- og oversættere tænkes at bidrage med. Dette skal ses i sammenhæng med bestemmelserne i stk. 1 og stk. 3, som er med til at sikre, at Sprognævnet samlet består af medlemmer med en bred kompetencefordeling indenfor både sprogfaglig, samfundsfaglig og kulturel viden.
10.4	Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA)	ASA foreslår, at Sprognævnet som minimum skal mødes hvert kvartal. I dag er det Sprognævnet, der godkender nye termer. Arbejdet i tolkekontoret og fremdriften på det digitale område er dybt afhængigt af, at Sprognævnet godkender disse termer, og at dette sker på en hurtig og effektiv måde. Det er ikke i harmoni med den udvikling og den prioritering der er på området, at Sprognævnet alene som minimum skal mødes to gange om året. Alternativt skal sprogsekreta-	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Forslaget synes at bygge på en forudsætning om, at nævnet fortsat skal godkende nye ord, former og vending. Dette er ikke tilfældet, idet nævnet efter forslaget har mulighed for at danne afløsningsord og derudover alene skal godkende fagterminologi. Det findes derfor ikke nødvendigt at kræve, at nævnet skal mødes mindst hvert kvartal. Det er i forslaget § 14, stk. 1, fastsat, at nævnet afholder

		riatet varetage en større del af opgaven med at godkende ord og kun de ord, som der skal ske en principiel vurdering af skal forelægges Sprognævnet.	mindst 2 møder om året. Dette hindrer ikke, at der afholdes yderligere møder, hvis der er behov herfor. Det forudsættes, at nævnet indretter sin mødefrekvens efter behovene.
11.1	Sprognævnet	Sprognævnet ønsker, at Uddannelsesstyrelsen skal udpege medlemmer til nævnet i stedet for Nunatta Atuagaateqarfia. Uddannelsesstyrelsen deltager i det daglige arbejde med udvikling af fagtermer, f.eks. produktion af uddannelsesmaterialer, fagkonsulenter, evalueringer og udvikling af materialer fra børn før skolealderen til videregående uddannelser. Derfor er det mere egnet, at Uddannelsesstyrelsen er repræsenteret hos Sprognævnet, ligesom nye fagtermer, som godkendes af Sprognævnet, hurtigere vil kunne distribueres gennem Uddannelsesstyrelsen.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Nunatta Atuagaateqarfia er medtaget som indstillingspart, da institutionen gennem sit virke vurderes at have indsigt i såvel sprogfaglige, samfundsfaglige, som kulturelle aspekter.</p> <p>Uddannelsesstyrelsens virke er afgrænset til uddannelsesområdet, og styrelsen har dermed ikke mulighed for at bidrage med samme bredde som Nunatta Atuagaateqarfia inden for Sprognævnets områder.</p> <p>Hertil bemærkes, at det ikke er et krav, at de kandidater, som indstilles af Nunatta Atuagaateqarfia er ansat hos institutionen.</p> <p>I henhold til forslaget § 6, stk. 3, skal Sprognævnet tilsammen repræsentere sprogfaglig, samfundsfaglig og kulturel viden. Sammen med de andre indstillingsberettigede finder Naalakkersuisut, at Nunatta Atuagaateqarfia udgør en vigtig del af de samlede kompetencer, både af teoretisk og praktisk karakter, som skaber grundlaget for,</p>

			<p>at der fortsat kan udpeges de bedste kandidater til Grønlands Sprognævn.</p> <p>I forhold til udvikling og godkendelse af fagtermer på uddannelsesområdet, kan der efter forslaget § 2, stk. 3, ned sættes en gruppe af sagkyndige på uddannelsesområdet, der herefter indstiller forslag til fagterminologi på området til godkendelse i Sprognævnet.</p>
11.2	Sprognævnet	<p>Sprognævnets opgaver er talrige og Dansk Sprognævn har mindst 15 højt uddannede medarbejdere beskæftiget. Såfremt Grønlands Sprognævn skal kunne løse alle opgaverne og udføre opgaveløsningen på en kvalificeret måde, bør Naalakkersuisut ansætte 3 medarbejdere til Sprognævnets opgaveløsning.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Naalakkersuisut deler ikke nævnets opfattelse af, at der bør ansættes yderligere medarbejdere for, at Sprognævnet kan udføre sine opgaver kvalificeret.</p> <p>Der henvises til det anførte i afsnittet om forslaget økonomiske og administrative konsekvenser i bemærkningerne til forslaget.</p>
11.3	Sprognævnet	<p>I lovforslagets danske bemærkninger på side 8 vedrørende retskrivningsordbogen er Sprognævnet uenig i følgende formulering: 'ikke ny opgave der medfører merudgifter' Det er første gang, at man med så stor tydelighed beslutter, at denne opgave skal ligge hos Sprognævnet, og derfor må der følge bevillinger med til dækning af omkostningerne, mindst til en medarbejder.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Det fremgår eksplicit af den gældende bekendtgørelse om Grønlands Sprognævns § 2, stk. 1, nr. 2, at nævnet endvidere har til opgave at redigere og udgive en grønlandsk retskrivningsordbog.</p> <p>Udarbejdelse af en retskrivningsordbog har dermed ligget hos Sprognævnet siden bekendtgørelsens ikrafttræden i den 1. juni 1990, og der er derfor ikke tale om en ny opgave.</p>

			Det forhold, at opgaven blot er videreført fra tidligere bestemmelser, anses ikke for at give merudgifter.
11.4	Sprognævnet	Sprognævnet gengiver i øvrigt nævnets høringssvar af juni 2016 fra 1. høringsrunde af forslaget.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Der henvises til bemærkningerne i høringssvarnotatets pkt. 6.1-6.9.
12	ICC	Ingen bemærkninger til forslaget.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.
13	Nunatta Atuagaateqarfia	Ingen bemærkninger til forslaget.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny.

Det er fundet hensigtsmæssigt i beskrivelsen af Inatsisartutlovens anvendelsesområde at fastsætte, hvorfor Grønlands Sprognævn nedsættes. Det ses heraf, at formålet med nedsættelsen af Sprognævnet er at bevare, fremme og styrke det grønlandske sprog, både i forhold til sprogets kulturbærende funktion og som kommunikationsredskab.

”Det grønlandske sprog” skal forstås i overensstemmelse med definitionen heraf i § 3, stk. 2, i Inatsisartutlov nr. 7 af 19. maj 2010 om sprogpolitik. Det er her fastsat, at det grønlandske sprog består af tre hoveddialekter. Det er de dialekter, der tales i Avanersuaq, Tunu og Kitaa. Dette betyder, at forpligtelsen til at følge det grønlandske sprogs udvikling gælder alle de nævnte dialekter.

Bevaring, fremme og styrkelse af det grønlandske sprog sikres gennem indsamling og registrering af nye grønlandske ord, former, vendinger og fremmedord. Dette er en opgave, som udtrykkeligt er pålagt Sprognævnet ved forslagets § 2, stk. 1, nr. 1. De nævnte forhold sikres også gennem sprogets opretholdelse, anvendelse og udvikling. Formålet skal ses både i forhold til sprogets kulturbærende og identitetsskabende funktion og i forhold til sproget som kommunikationsredskab.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Det er fundet hensigtsmæssigt at understrege, at Sprognævnet er en enhed under Selvstyret. Som sådan er Sprognævnet i sit generelle virke underlagt instruktionsbeføjelse fra Naalakkersuisut. Instruktionsbeføjelsen gør dog ikke indskrænkning i de kompetencer, som i loven er tillagt nævnet, herunder kompetencen til at godkende fagterminologi, godkende fornavne af grønlandsk oprindelse og fastlæggelse af den grønlandske retskrivning.

Bestemmelsens 2. punktum er ny på lovniveau, men er en videreførelse af tilsvarende administrativt fastsatte bestemmelse om, at godkendelsesretten ikke kan overdrages til andre. Bestemmelsen er bredere og omfatter Sprognævnets fulde virksomhed og således ikke kun godkendelsesretten, som det har været tilfældet hidtil. Dette er begrundet i, at det ønskes sikret, at opgaverne alene varetages af et organ, som besidder den hertil fornødne kompetence. Dette hindrer ikke, at Sprognævnet i henhold til forslagets § 2, stk. 4, til løsning af konkrete opgaver kan nedsætte ad-hoc udvalg, arbejdsgrupper eller komiteer med deltagelse af Sprognævnets medlemmer eller eksterne deltagere med særlige faglige kompetencer.

Til § 2

Til stk. 1

Bestemmelsen bygger i vid udstrækning på gældende regler.

Bestemmelsen angiver Sprognævnets lovpålagte opgaver. Udover disse kan Sprognævnet af Naalakkersuisut i henhold til stk. 2 pålægges at varetage yderligere opgaver i tilknytning til disse opgaver.

Bestemmelsen i nr. 1 udgør en indskrænkelse af Sprognævnets opgaver i forhold til gældende ret. Det er således fastsat, at Sprognævnet udelukkende skal indsamle og registrere nye grønlandske ord, og dermed ikke længere have en godkendelseskompetence med hensyn til disse. Om baggrunden herfor og formålet hermed henvises til forslagets almindelige bemærkninger. Som noget nyt er fremmedord også medtaget. Dette er begrundet i ønsket om at registrere, hvilke fremmedord, der vinder indpas i det grønlandske sprog.

Med former forstås den måde, hvorpå ord formuleres, gengives, finder udtryk eller lignende.

I sammenhæng med ændringen i nr. 1 er det i nr. 2 og 3 fastlagt, at Sprognævnet fortsat henholdsvis skal fastsætte autoritative grønlandske betegnelser for importord (afløsningsord) og godkende fagterminologi, herunder fagudtryk og vendinger inden for et bestemt fagområde.

Ved dannelsen af afløsningsord efter nr. 2 kan Sprognævnet bistås af ad-hoc udvalg, arbejdsgrupper eller komiteer, som kan nedsættes efter forslagets § 2, stk. 4.

I forbindelse med godkendelse af fagterminologier i nr. 3 er det tillige nyt i forslaget § 2, stk. 3, at godkendelse skal ske efter indstilling fra de af Sprognævnet nedsatte grupper af sagkyndige.

Ved fagterminologi forstås den terminologi, der gælder inden for et bestemt fagområde. Dette skal ses som modsætning til almenord. Termer, der anvendes i fagterminologien, er typisk mere specifikke og præcise end almenord.

I nr. 4 foreslås det, at personnavneudvalgets kompetence til godkendelse af fornavne af grønlandsk oprindelse fremover varetages af Grønlands Sprognævn. Om baggrunden herfor og formålet hermed henvises til de almindelige bemærkninger til forslaget. Med henvisningen til anordningen om ikrafttræden for Grønland af lov om personnavne vil forståelsen af udtrykket ”fornavne af grønlandsk oprindelse” skulle forstås i overensstemmelse med den fortolkning heraf, der sker af udtrykket i navneloven.

Nr. 5 bygger på hidtil gældende regler. Det er dog nu udtrykkeligt fastsat, at Sprognævnet fastsætter den officielle grønlandske retskrivning, og at denne skal offentliggøres i en af Sprognævnet redigeret og udgivet retskrivningsordbog. I de gældende regler er det fastsat, at Sprognævnet skal redigere og udgive en grønlandsk retskrivningsordbog, og at Sprognævnet skal fastsætte regler for tegnsætning og stavemåde. Det er således også i de gældende regler forudsat, at Sprognævnet fastsætter retskrivningen. Om forståelsen af ”den officielle grønlandske retskrivning” henvises til bemærkningerne til forslaget § 3.

Nr. 6 bygger på gældende regler i landstingsloven og bekendtgørelsen om vejledningsforpligtelser. Det er nu præciseret, at der både er en rådgivningsforpligtelse, en vejledningsforpligtelse samt en forpligtelse til at oplyse myndigheder og offentligheden om det grønlandske sprog og brugen af nye udenlandske ord og navne. Dette er en kodificering af praksis.

Nr. 7 bygger på gældende regler om samarbejde med institutioner og personer, der udsender autoriserede fortegnelser over eller afgiver indstillinger om grønlandsk navnestof. Som noget nyt er det fastsat, at Sprognævnet også skal samarbejde med myndigheder. Samarbejde med myndigheder kan eksempelvis være kommunerne. Med udtrykket ”navnestof” forstås en afgrænset samling af viden eller oplysninger om de ord, som man bruger for at udpege eksempelvis én enkelt person, lokalitet eller genstand.

Nr. 8 bygger på gældende regler om samarbejde med tilsvarende organer i andre lande, herunder Arktis og Norden. Det er fundet hensigtsmæssigt at lade eksemplificeringen udgå, da det anses at være op til Sprognævnet selv at vurdere, hvilke lande det er mest hensigtsmæssigt at samarbejde med.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til indholdet i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 23 af 15. maj 1990 om Grønlands Sprognævn § 2, stk. 2.

Det er fundet hensigtsmæssigt fortsat at give mulighed for at pålægge Sprognævnet yderligere opgaver i tilknytning til de i Inatsisartutloven pålagte opgaver. ”I tilknytning til” medfører, at der skal være tale om opgaver, som har en sammenhæng med de opgaver, som Sprognævnet er pålagt at varetage.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen fastlægger, at godkendelse af fagterminologier skal ske på baggrund af indstilling fra hertil af Sprognævnet nedsatte grupper af sagkyndige.

Det er naturligt, at nævnet ved nedsættelse af grupper af sagkyndige, hver gang vurderer, om det er hensigtsmæssigt, at der indgår en eller flere personer med kompetence indenfor tolke- og oversættelsesvirksomhed eller andre personer med særlig viden om sprogbrugen på området. Dette er med henblik på at sikre, at den allerede oparbejdede erfaring på området bliver taget i betragtning ved udarbejdelsen af en fagterminologi.

Ved sagkyndige forstås personer, der har en særlig viden eller erfaringer om det område, der ønskes fastsat fagterminologi om. Dette kan eksempelvis være læger eller andet sundhedsfagligt personale vedrørende fagterminologi på sundhedsområdet.

Til stk. 4

Bestemmelsen bygger på de i bekendtgørelsen fastsatte regler om, at Landsstyret kan nedsætte underudvalg til løsning af særlige opgaver. Bestemmelsen er foreslået ændret til, at kompetencen til at nedsætte sådanne udvalg m.v. er overført til Sprognævnet selv. Dette er begrundet i, at det vurderes, at Sprognævnet selv bedst vurderer, i hvilke tilfælde det kan være hensigtsmæssigt at nedsætte sådanne udvalg.

Med angivelsen af, at det er til løsning af konkrete opgaver, er det indikeret, at der ikke er tale om stående eller permanente udvalg m.v. Nedsættelsen af sådanne udvalg medfører ikke, at ansvaret for løsningen af opgaverne fratages Sprognævnet, idet der er tale om en delegation af kompetence.

Til § 3

Bestemmelsen er ny og skal ses i sammenhæng med forslagets § 2, stk. 1, nr. 5, hvori det fastsættes, at Sprognævnet skal fastlægge den officielle grønlandske retskrivning og offentliggøre denne i en af Sprognævnet redigeret og udgivet retskrivningsordbog.

At retskrivningen er officiel er udtryk for, at det er den af samfundet anerkendte. Dette tydeliggøres gennem forslagens § 5, hvori det fastsættes, at retskrivningen skal følges af alle dele af den offentlige forvaltning m.fl. Retsskrivningen er således officiel i den forstand, at den har forpligtende virkning for samfundet. Der henvises for uddykning heraf til bemærkningerne til forslagens § 5.

Med formuleringen ”den officielle grønlandske retsskrivning” er det samtidigt præciseret, at der kun kan forekomme én officiel grønlandsk retsskrivning. Dette udelukker ikke, at reglerne for retsskrivning på visse områder tillader, at retsskrivning af et bestemt ord kan ske på flere alternative måder. Men det betyder, at der alene kan forekomme ét sæt regler for, hvordan retsskrivningen er.

Præciseringen af, at det er retsskrivning for det fælles skriftlige grønlandske sprog (standardsproget) er indsat for at understrege, at det alene er retsskrivning i forhold til standardsproget og således ikke i forhold til sprogets 3 hoveddialekter. Standardsproget er således det skriftlige sprog, som er fælles for alle grønlandere. Standardsproget i den form, det har nu, tilhører ikke nogen enkelt af disse dialekter, men det er oprindeligt udsprunget af centralt vestgrønlandsk (kitaa). Det er således det sprog, som skal anvendes i skrift, hvorimod det talte sprog er ureguleret. Enhver kan således anvende sin egen dialekt i tale.

Til § 4

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen pålægger Sprognævnet en forpligtelse til at fastsætte nogle hovedprincipper, som skal være styrende for retsskrivningen. Dette kan eksempelvis være et sprogbrugsprincip, hvorefter ord og ordformer skal skrives i overensstemmelse med den praksis, som følges af gode og sikre sprogbrugeres skriftlige sprogbrug. Det kan eksempelvis også være et traditionsprincip, hvorefter ord og ordformer skrives i overensstemmelse med den praksis, der har været gældende hidtil.

Ved fastsættelsen af hovedprincipperne vil der tillige kunne fastsættes særskilte principper for retsskrivning af personnavne.

Med fastsættelsen af hovedprincipper vil myndighederne og offentligheden få et indblik i, hvilke overordnede overvejelser, der ligger til grund for retsskrivningen. Da disse principper kan få afgørende betydning for retsskrivningen, er det fundet hensigtsmæssigt, at sådanne hovedprincipper skal forelægges Naalakkersuisut til udtalelse, inden de fastlægges. Naalakkersuisut får hermed mulighed for at orientere Sprognævnet om konsekvenserne af foreslåede nye principper, herunder eksempelvis i forhold til uddannelsesområdet, således at Sprognævnet kan have dette med i sine overvejelser. Naalakkersuisut kan også udtale sig mere generelt

om, hvorvidt Naalakkersuisut finder de foreslåede nye principper hensigtsmæssige, men kompetencen til at fastlægge principperne ligger entydigt hos Sprognævnet. Dette er begrundet i, at det er Sprognævnet, der besidder den største faglige kompetence på området.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen er indsat på baggrund af stednavneområdets særegne karakter. Stednavne er således efter deres karakter lokalt forankrede, og har derfor også typisk navne, som er bestemt af deres lokalitet. Ved autorisation af stednavne kan det derfor være ønskeligt, at navngivningen så vidt muligt sker i overensstemmelse med de navne, som lokalbefolkningen hidtil har benyttet, og dette kan i nogle tilfælde være med afsæt i den lokale dialekt. Med de gældende retskrivningsregler vil det dog være muligt at skrive stednavne, der er baseret på en lokal dialekt, i overensstemmelse med retskrivningsreglerne.

Bestemmelsen præciserer, at disse hovedprincipper skal fastsættes efter samråd herom med Grønlands Stednavnenævn. Dette er netop for at sikre, at principperne tager hensyn til de forhold, som ønskes tilgodeset ved autorisation af stednavne, som Stednavnenævnet har kompetencen til.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen har til formål at fastsætte, i hvor vid udstrækning Sprognævnet egenhændigt kan foretage ændringer i retskrivningen, og hvornår det kræver forelæggelse for Naalakkersuisut til udtalelse.

Det afgørende er således, om der er tale om en ændring af principiel karakter. Om ændringen er af principiel karakter beror på, om der er tale om mere gennemgribende eller systematiske ændringer. Dette kan eksempelvis være forslag til indførelse af ny tegnsætning, indførelse af store bogstaver i navneord m.v.

Ændringer af ikke principiel karakter kan eksempelvis være justeringer af enkeltords stavemåde og bøjningsformer.

Til § 5

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny, men er udtryk for gældende praksis.

Med bestemmelsen bliver det lovfæstet, at den officielle grønlandske retskrivning, dannede afløsningsord og den af Sprognævnet fastlagte fagterminologi er gældende for alle dele af den

offentlige forvaltning, Inatsisartut og myndigheder med tilknytning til Inatsisartut og domstolene.

At retskrivningen skal følges, samt at afløsningsord og den af Sprognævnet fastlagte fagterminologi skal bruges, betyder, at retskrivningen, afløsningsord og fagterminologi skal anvendes i de nævnte myndigheders, institutioners m.v. skriftlige virksomhed.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til en tilsvarende bestemmelse i sagsbehandlingsloven vedrørende sagsbehandlingslovens anvendelsesområde. Bestemmelsen medfører, at også selskaber, institutioner m.v., som ikke kan henregnes til den offentlige forvaltning, vil være forpligtet til at følge den officielle grønlandske retskrivning, hvis de i bestemmelsen herfor nævnte betingelser er opfyldt. Dette skyldes, at de under disse forhold agerer på en måde, der svarer til den offentlige forvaltning.

Til § 6

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter Sprognævnets sammensætning, herunder antal medlemmer, og hvordan medlemmerne udpeges.

Som hidtil består Sprognævnet af 5 medlemmer, der udpeges af Naalakkersuisut. Som noget nyt er det fastsat, at medlemmerne udpeges efter indstilling fra de i Inatsisartutloven nævnte institutioner og organisationer.

Iisimatusarfik er medtaget som indstillende institution med henblik på at sikre, at Sprognævnet bibringes videnskabelig kompetence indenfor Sprognævnets virkefelt.

Nunatta Atuagaateqarfia er medtaget som indstillende institution, da institutionen gennem sit virke har indsigt i såvel sprogfaglige, samfundsfaglige, som kulturelle aspekter.

Kalaallit Atuakkiortut er medtaget som indstillende organisation, da foreningen formodes at kunne bibringe Sprognævnet kompetence om sproganvendelse, sprogets udvikling m.v.

Tusagassiuermi Sulisut Peqatigiiffiat er medtaget som indstillende organisation med henblik på at kunne bidrage med såvel samfundsfaglig som sprogfaglig viden.

Endelig er det fastsat, at en faglig organisation, der omfatter tolke og oversættere, også indstiller kandidater. Dette er med henblik på at bibringe nævnet kompetence inden for tolke- og oversættelsesvirksomhed. Det er i forslaget § 6, stk. 4, desuden fastsat, at mindst et af medlemmerne skal besidde kompetence indenfor tolke- og oversættelsesvirksomhed.

På grund af kompetencekravet i forslaget § 6, stk. 4, skal de indstillende organisationer og institutioner for hver kandidat begrunde indstillingen med, hvilke af kompetencekravene kandidaten anses at opfylde. Naalakkersuisut vil kunne anmode om en ny indstilling, hvis det vurderes, at den indstillede ikke opfylder kompetencekravet.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at indstillingerne og udpegelsen af medlemmer af Sprognævnet skal ske i overensstemmelse med reglerne i Inatsisartutlov nr. 3 af 29. november 2013 om ligestilling af mænd og kvinder. Der skal således af hver af de indstillende organisationer og institutioner indstilles en mand og en kvinde.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen angiver de kvalifikationskrav, der samlet set gælder for Sprognævnet. Dette er ensbetydende med, at hvert enkelt medlem ikke forudsættes at besidde alle de færdigheder, der er nævnt i bestemmelsen.

Bopælskravet er fastsat ud fra et ønske om stedlig forankring til det sproglige territorium, som Sprognævnets opgaver knytter sig til.

Til stk. 4

Naalakkersuisut skal ved udpegelsen sikre, at de udpegede besidder viden om et eller flere af de forhold, som er nævnt i forslaget § 6, stk. 3, således at de kan bidrage til opfyldelsen af dette krav, der relaterer sig til Sprognævnets samlede viden.

Til stk. 5

Naalakkersuisut skal i forbindelse med udpegningen være opmærksom på kravet om, at mindst et af medlemmerne skal besidde kompetence inden for tolke- og oversættelsesvirksomhed.

Til stk. 6

Bestemmelsen er videreført fra gældende regler. Det findes hensigtsmæssigt, at det overlades til Sprognævnet selv at vurdere, hvem der anses for bedst egnet til at varetage funktionen som formand for Sprognævnet.

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver Sprognævnets funktionsperiode, som er fastsat med henblik på at sikre fornøden kontinuitet i forhold til Sprognævnets virksomhed.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsens mulighed for, at et medlem kan sikre sig flere funktionsperioder, skal ligeledes ses ud fra hensyn til kontinuitet og ønsket om at sikre de bedst mulige kompetencer i Sprognævnet.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at nævnet til enhver tid er fuldtalligt. Udpegelsen af et nyt medlem vil kunne ske på baggrund af de indstillinger, der forelå ved den oprindelige udpegelse af medlemmer. Naalakkersuisut vil også, hvis dette findes hensigtsmæssigt eller nødvendigt af hensyn til nævnets kønsbalance eller hensigtsmæssigt i øvrigt kunne anmode en eller flere af de indstillende organisationer og institutioner om indstilling af nye kandidater.

2. punktum har til formål at sikre, at nævnet til stadighed besidder de kompetencer, som foreskrives i loven, og at det nye medlem også selv besidder en eller flere af de kompetencer, som nævnet som helhed skal besidde.

Sidste punktum har til formål at sikre, at der til enhver tid sker samlet udpegning af det nye nævns medlemmer ved udløbet af det siddende nævns funktionsperiode.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen medfører, at afsættelse af et medlem, herunder formanden, på baggrund af dennes varetagelse af hvervet alene kan ske, når varetagelsen af hvervet har været så utilfredsstillende, at forholdet ikke kan henregnes til almindelig uagtsomhed. Bestemmelsen vil herefter kunne anvendes i tilfælde af alvorlig passivitet i form af ingen eller kun meget begrænset deltagelse i Sprognævnets arbejde, eller hvis det godtgøres, at medlemmets handlinger strider mod rådets interesser.

Formuleringen “på anden måde” kan omfatte situationer, hvor medlemmet har overskredet sine beføjelser i form af indblanding i aktiviteter, som hører uden for medlemmets kompetence. Der kan også være tale om forhold uden for Sprognævnets arbejde, som kan foranledige krav om medlemmets afgang. Det kan eksempelvis omhandle kriminelle handlinger, som efter sin beskaffenhed medfører, at den pågældende ikke længere vil kunne nyde den fornødne tillid både fra de øvrige medlemmer af Sprognævnet og i forhold til samfundet som sådan.

Ud over det anførte vil medlemmet også kunne afsættes under henvisning til, at medlemmet anses for uegnet, såfremt den pågældende gennem sine handlinger eller undladelser klart har demonstreret manglende vilje eller evne til at arbejde i Sprognævnets interesse.

Til § 8

Bestemmelsen er ny, men svarer til den hidtidige praksis.

Det er fundet hensigtsmæssigt at præcisere, at medlemmerne vederlægges efter vederlagsloven.

Til § 9

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny, men svarer til den hidtidige praksis.

Bestemmelsen fastlægger Sprognævnets finansiering. Det er Landskassen, der finansierer Sprognævnets virke.

Det betragtes som uhensigtsmæssigt, hvis Sprognævnet skulle have mulighed for at drive indtægtsdækket virksomhed, da dette kunne afstedkomme interessekonflikter i forhold til Sprognævnets funktion og opgaver. Der er derfor ikke lovgivningsmæssigt åbnet op for indtægtsdækket virksomhed.

Til § 10

Bestemmelsen er ny, men svarer til den hidtidige praksis.

Budgetforslaget skal indrettes, så Naalakkersuisut kan se Sprognævnets forslag til aktivitetstal fordelt på overordnede områder. Budgettet og forslaget til bevilling aflægges overfor Naalakkersuisut tidsnok til, at det kan komme med i betragtning ved behandlingen af det følgende års finanslov. Procedure og tidsfrist for budgetlægning og forslag til bevilling fastlægges af Naalakkersuisut.

Til § 11

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny, men svarer til den hidtidige praksis.

Bestemmelsen fastlægger, at Sprognævnet følger samme finansår som Selvstyrets øvrige enheder. Tilsvarende skal Sprognævnet følge samme regnskabspraksis. Dette er begrundet i praktiske og administrative hensyn.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny, men svarer til den hidtidige praksis.

Bestemmelsen fastlægger, at Sprognævnets regnskab revideres af Grønlands Selvstyres revision. Regnskabet er dermed underlagt den samme kontrol som Selvstyrets øvrige enheder. Der er tale om ekstern revision.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny, men svarer til den hidtidige praksis.

Bestemmelsen fastlægger, at det er Naalakkersuisut, der har bemyndigelse til at godkende Sprognævnets regnskab, samt at Sprognævnets regnskab aflægges efter en tidsfrist fastsat af Naalakkersuisut. Tidsfristen for aflæggelse af regnskab er aktuelt udgangen af marts måned hvert år.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny, men svarer til den hidtidige praksis.

Bestemmelsen fastlægger, at Sprognævnet skal offentliggøre sit regnskab, når dette er godkendt. Der stilles ikke formkrav til denne offentliggørelse, idet Sprognævnet frit kan vælge metoden. Sprognævnet bør dog vælge en metode til offentliggørelse, så flest mulige borgere, institutioner, miljøer og virksomheder, som er interesseret i Sprognævnets virke, med lethed kan orientere sig om Sprognævnets regnskab.

Til § 12

Bestemmelsen er ny, men svarer til den hidtidige praksis.

Bestemmelsen fastslår Sprognævnets ansvar for sit virke. Med formuleringen "virke" er der tale om hele Sprognævnets virksomhed i forhold til de i Inatsisartutloven og i medfør af Inatsisartutloven fastlagte opgaver.

Bestemmelsen vedrører også forvaltningen af Sprognævnets økonomiske ressourcer. Dette skal ses i sammenhæng med forslaget bestemmelse om Sprognævnets finansiering og forpligtelsen til at følge de til enhver tid gældende bestemmelser for Grønlands Selvstyre om budget, regnskabsføring og regnskabsaflæggelse.

Til § 13

Til stk. 1

Bestemmelsen bygger videre på gældende regler om Sprognævnets udarbejdelse af en årlig beretning. Der er ikke tilsigtet nogen realitetsforskel ved anvendelsen af rapport i stedet for beretning. Bestemmelsen er blevet uddybet gennem nærmere fastsættelse af krav til rapportens indhold i stk. 2. Desuden er det som noget nyt fastsat, at rapporten skal offentliggøres.

Offentliggørelseskravet har til formål at give borgerne mulighed for at følge udviklingen på sprogområdet.

Til stk. 2

Bestemmelsen bygger på gældende regler om, hvad rapporten skal indeholde, men er udvidet i forhold til denne.

Bestemmelsen indeholder en opregning af, hvad rapporten skal indeholde. Der er tale om minimumskrav, hvorfor Sprognævnet også vil kunne medtage andre relevante oplysninger. Kravene til rapportens indhold har generelt til formål både at skabe et overblik over Sprognævnets virksomhed i det forløbne år, men også at give indblik i, hvilke indsatsområder Sprognævnet har i det kommende år. Med kravet om opfølgning på den foregående rapport er det ønsket, at Sprognævnet også skal kunne bruge rapporten som et internt styringsredskab.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen vil eksempelvis kunne anvendes til at fastsætte regler om supplerende indhold i rapporten og mere formelle krav til rapportens opbygning og indhold.

Til § 14

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny.

Kravet om mindst 2 møder om året er begrundet i ønsket om at sikre, at Sprognævnet reelt fungerer som et nævn. Der vil udover behandling af sager, der vedrører Sprognævnets opgaver, årligt være behov for et møde, hvor Sprognævnet tager stilling til budget og regnskab. Sprognævnet fastsætter i øvrigt selv frekvensen og antallet af møder, samt hvornår på året disse placeres.

Møderne vil ikke nødvendigvis skulle afvikles fysisk, men vil efter behov også kunne afvikles på anden vis.

Det fastsættes desuden i bestemmelsen, at møderne ikke er åbne for offentligheden. Dette er begrundet i, at Sprognævnet skal kunne behandle sagerne uden påvirkning udefra, og at Sprognævnet skal kunne drøfte sagerne frit.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Af hensyn til offentlighedsprincippet, bør udgangspunktet være, at Sprognævnet offentliggør referater og dagsordner. Der skal foreligge væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, for at Sprognævnet kan beslutte af hemmeligholde referater eller dagsordner. Såfremt det er muligt at offentliggøre dele af referatet eller dagsordenen, skal Sprognævnet vælge dette, således at hemmeligholdelse forbeholdes ovennævnte hensyn.

Til § 15

Til stk. 1

Bestemmelsen bygger på gældende regler.

Efter landstingsloven om Grønlands Sprognævn fastsætter Sprognævnet selv sin forretningsorden. Men i bekendtgørelsen om Sprognævnet fastsættes det, at Landsstyret fastsætter en forretningsorden for Sprognævnet efter forslag udarbejdet af Sprognævnet. Med bestemmelsen slås det entydigt fast, at Sprognævnet selv fastsætter sin forretningsorden, men at den skal godkendes af Naalakkersuisut.

Der skal være vægtige grunde til, at Naalakkersuisut ikke kan godkende Sprognævnets forretningsorden. Godkendelse vil ikke kunne ske, hvis forretningsordenen ikke lever op til de minimumskrav, der er fastsat hertil i stk. 2. Nægtelse af godkendelse vil i øvrigt alene kunne ske, hvis der er vægtige grunde hertil, herunder hvis forretningsordenen fastsætter noget, der er ulovligt eller klart uhensigtsmæssigt, eller hvis dens generelle kvalitet ikke er acceptabel.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen fastsætter minimumskrav til indholdet af forretningsordenen. Der er her tale om forhold, der sædvanligt indgår i en forretningsorden.

Til § 16

Bestemmelsen er ny, men svarer til den hidtidige praksis.

Bestemmelsen fastsætter, at Sprognævnets afgørelser er endelige og dermed ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Dette skyldes, at der ikke findes andre administrative

organer, der besidder den fornødne saglige kompetence til at kunne foretage en forsvarlig klagesagsbehandling.

Naalakkersuisut vil dog til enhver tid kunne indstille til Sprognævnet, at det genbehandler en sag, når der er en saglig grund hertil.

Til § 17

Til stk. 1

Bestemmelsen bygger på gældende regler.

Det er med den foreslåede affattelse fastsat, at Sprognævnet generelt bistås af et sekretariat. I den gældende Landstingslov om Grønlands Sprognævn er det fastsat, at Landsstyret fastsætter nærmere regler om sekretariat for Grønlands Sprognævn. I bekendtgørelsen om Sprognævnet er det fastsat, at Sprognævnets daglige arbejde varetages af et sekretariat, der placeres ved Kultur- og undervisningsdirektoratet. Med bestemmelsen er sekretariatsfunktionen lovfæstet, og der er fastsat nærmere regler om, hvad der ligger i sekretariatsfunktionen i stk. 2 og 3.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen opregner, hvilke opgaver sekretariatet skal varetage. Dette er angivet som sædvanlige sekretariatsfunktioner med eksemplificering af, hvad der ligger heri. Der kan således også være andre sædvanlige sekretariatsfunktioner.

Forberedelse af sager til behandling i Sprognævnet kan eksempelvis omfatte det videnskabelige arbejde, der ligger til grund for en sags fremlæggelse og udarbejdelse af notater med indstillinger til konkrete sagers afgørelse.

Forberedelse af møder kan både være af praktisk og administrativ karakter. Det kan bestå i, at sekretariatet sammen med formanden forbereder dagsorden til møderne.

Dokumentation af Sprognævnets virke vil først og fremmest være i form af referater fra Sprognævnets møder, men også ved sagsnotater i forbindelse med Sprognævnets virke i øvrigt. Herudover ligger der også en dokumentation af Sprognævnets virke i den rapport, som Sprognævnet i henhold til forslaget § 13 skal udarbejde.

Implementering af Sprognævnets beslutninger omhandler eksempelvis offentliggørelse og formidling af Sprognævnets afgørelser om autorisation af stednavne.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny, men svarer til den hidtidige praksis.

Det findes hensigtsmæssigt at slå fast, at sekretariatet til brug for Sprognævnets virke skal arbejde på et videnskabeligt grundlag. Ved videnskabeligt grundlag forstås, at arbejdet skal være baseret på anvendelse af en videnskabelig metode, herunder også baseret på anvendelse af valide forskningsresultater og i muligt omfang egen forskning indenfor afgrænsede områder.

Til § 18

Til stk. 1

Bestemmelsen bygger på gældende regler, der fastsætter, at sekretariatet placeres ved Kultur- og undervisningsdirektoratet.

Bestemmelsen fastsætter, at Sprognævnets sekretariatsfunktion varetages af Naalakkersuisut. Dette betyder, at Naalakkersuisut har ansvaret for varetagelse af sekretariatsfunktionen, og at sekretariatets placering således følger af den af formanden for Naalakkersuisut foretagne ressortfordeling. Sekretariatet kan både være placeret i et departement, en styrelse eller en enhed under et departement eller styrelse. Sekretariatet er aktuelt placeret i Oqaasileriffik, der er en enhed under Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Med formuleringen ”institutioner, som hovedsageligt er finansieret af tilskud fra Landskassen” forstås både Selvstyrets institutioner, herunder underliggende institutioner, og andre institutioner, som kan omfattes af bestemmelsens ordlyd.

Til § 19

Bestemmelsen bygger på gældende landstingslovs § 4, som fastsætter, at Landsstyret fastsætter nærmere regler for Grønlands Sprognævnets virksomhed. Trods den ændrede formulering til ”nævnets opgaver og virke” er der ikke tilsigtet nogen realitetsforskel. Formuleringen har til formål at tydeliggøre, at hjemlen både vil kunne anvendes til at fastsætte regler om varetagelsen af de enkelte opgaver og om Sprognævnets virke i øvrigt, herunder om forvaltningen af Sprognævnets økonomiske ressourcer.

Til § 20

Bestemmelsen er ny.

Det er fundet hensigtsmæssigt at åbne op for gennemførelse af forsøgsordninger indenfor Inatsisartutlovens område. Dette kan være med til at skabe erfaringer, som eventuelt kan dan-

ne grundlag for eventuelle fremtidige ændringer i lovgrundlaget for Sprognævnets virksomhed.

Forsøg skal være klart beskrevet, tidsmæssigt afgrænset, og det forudsættes, at der efter forsøgets udløb foretages en evaluering af forløbet.

Til § 21

Stk. 1

Det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt er fastsat med henblik på at sikre den fornødne tid til information om og forberedelse af lovens implementering, herunder til nedsættelse af Sprognævnet.

Stk. 2

Ophævelsen af den gældende landstingslov og bekendtgørelse om Grønlands Sprognævn og Landsrådsvedtægten om ændringer i den grønlandske retskrivning skal ses som en naturlig konsekvens af ikrafttrædelsen af nye regler på området.

Stk. 3

Landsrådsvedtægt af 14. maj 1973 om ændringer i den grønlandske retskrivning ophæves ved denne Inatsisartutlovs ikrafttræden, men det findes hensigtsmæssigt, at principperne om grønlandsk retskrivning fortsat er gældende, indtil Grønlands Sprognævn beslutter at ændre disse. Herved sikres, at der ikke opstår en situation, hvor det er uklart, hvilke retskrivningsregler, der gælder.